

Jesus som frelser for unge i Peru

Steffen Baagø Madsen
missionær i Piura, Peru for Evangelisk Luthersk Mission
steffen@elm.dk

Resumé

Artiklen beskriver et kirkeplantningsprojekt i studiebyen Piura i det nordlige Peru. Kirke og mission driver en café for studerende i byen, som skaber en kontaktflade med primært studerende, som har behov for fællesskab og et billigt mødested. Arbejdet bygges på en grundlæggende vision om at bygge kirke i middelklassen, primært gennem at nå studerende, og uden af fiske medlemmer i andre evangeliske kirker, og artiklen beskriver derudfra de tre største missiologiske udfordringer i dette: Den katolske prægning af tro og tænkning; En stigende velstand; påvirkning fra vestlig, sekulær tankegang.

Keywords

Kirkeplantning – studerende – Peru – katolicisme - middelklasse

Introduktion

I august 2016 flyttede jeg sammen med min hustru Kate til Piura, en forholdsvis stor by (ca. 750.000 indbyggere), i det nordlige Peru. Målet er at plante/arbejde videre på en ny, lille menighed i byen, især ved at arbejde blandt unge studerende og middelklassen. At åbne og drive en café som en del af dette projekt har hele tiden været en af grundpillerne for dette arbejde.

I skrivende stund er status, at vores kirke har ca. samme størrelse, som da vi kom, med omkring 12 peruvianske deltagere plus lidt børn, af og til lidt flere. I ungdomsgruppen har vi en fast kerne på 6-7 stykker og omtrent lige så mange, som kunne finde på at møde op. Ingen af de unge har nogen form for evangelisk baggrund (enkelte er kommet lidt i den katolske kirke). Blandt dem i kirken tegner sig nogenlunde det samme billede, dog er der nogle få med evangelisk baggrund.

Vi arbejder ud fra nogle grundsætninger, som jeg vil uddybe herunder:

1. Vi ønsker at arbejde blandt middelklassen
2. Vi ønsker at arbejde blandt studerende
3. Vi undgår så vidt muligt "at fiske" i andre evangeliske kirker

Vi ønsker at gøre dette på følgende måder:

1. Vi ønsker en cafe, som er kendt blandt de studerende i Piura
2. Vi ønsker at give forskellige tilbud, som opleves relevante

Vores hovedudfordringer er følgende:

1. Den katolske kirkes 500 år lange indflydelse på, hvordan folk tænker
2. Folks behov er blevet ændret markant de sidste to årtier
3. Påvirkningen fra vestlig sekulær tankegang

1. Vi ønsker at arbejde blandt middelklassen

Jeg har gennem flere år arbejdet i den lutherske kirke i Chiclayo; en by, som ligger ca. 200 km syd for Piura. Her har arbejdet især været blandt de fattigste grupper. Herfra har jeg taget nogle erfaringer med mig, som vi har videreført i missionen og visionen for arbejdet i Piura. Jesus ønsker, at alle skal frelses, og vi ønsker også at nå alle med evangeliet om Jesus som verdens frelser. Min erfaring fra Chiclayo i det arbejde, vi stod i, og når jeg kiggede på andre kirker i byen, var, at lokation spiller en rolle. Dem, der boede i de fattige områder (socialklasse E og F, på en skala fra A-F), tager gerne to busser for at komme ind til en kirke i et bedre område, mens det var svært at få folk til at gå over i nabobydelen, hvis den blev anset for at være en lavere klasse. Der kunne være mange forskellige forklaringer på det, men helt grundlæggende er det et spørgsmål om, hvordan en person forstår sig selv, og hvem personen ønsker at identificere sig med. Der er en stræben op ad, og den peruvianske demografi ændres meget hurtigt i disse år. Siden år 2000 er andelen af mennesker, der i Peru lever i ekstrem fattigdom, faldet fra over 50% til at være ca. 20% nu. Mange mennesker oplever sig ikke som fattige, eller ønsker ikke, at andre skal se dem som fattige. Derfor fravælger de steder, som de ikke synes, passer ind i deres selvbillede.

Vi ønsker, at alle mennesker skal høre om Jesus, og derfor tager vi den konsekvens at placere os som kirke i et område, som anses for at være høj-middelklasse. I området findes samtidig rigtig mange studerende, som bor i forskellige former for kollegieboliger. Det leder videre til:

2. Vi ønsker at arbejder blandt studerende

Peru er lige nu midt i det store uddannelsesboom, som Danmark var igennem for vel lidt over 50 år siden, hvor man gik fra, at længere videregående uddannelser var noget, som kun de rigeste eller allerdygtigste fik, til, at det nu er normalt at få en sådan uddannelse. Det betyder, at landets demografi allerede er blevet ændret meget, men også vil forandre sig rigtig meget i de næste år fremover. Rigtig mange studerende kommer til Piura for at studere. De befinder sig altså i en periode, hvor mange af dem er væk fra familien, og hvor de bliver påvirket meget af både studiet, vennerne, samfundet osv. Her vil vi gerne møde dem, og pege hen mod Jesus. Hvorfor specielt de studerende? Fordi, de er unge og ofte nemmere at nå end de mere etablerede, men også fordi, det er de studerende, som på sigt vil blive ansat i forskellige vigtige dele af samfundet. Når vi dem, påvirkes med tiden hele samfundet.

3. Vi undgår så vidt muligt ”at fiske” i andre evangeliske kirker

Der er flere årsager til dette, men grundlæggende, så anser vi mennesker, der er kommet til tro i andre kirker for kristne brødre og søstre i Herren, og vi er ikke sat i verden for at hente folk ud af én kirke

og over i en anden. Erfaringerne, som vi har gjort os gennem årene, siger os også, at det ofte skaber flere problemer, end man måske skulle tro. Det skyldes, at mange er stærkt påvirket af en meget markant pinsekirkelig teologi og til tider også herlighedsteologiske strømninger. Vi ønsker at opbygge en luthersk kirke, og derfor er vi påpasselige med, hvilke indflydelser vi får ind i kirken.

Vi har nu set på grundsætningerne for vores arbejde, og vil nu se på, hvordan vi ønsker at arbejde helt konkret.

1. Vi ønsker at lave en café, som er kendt blandt alle studerende i Piura

Vi har ikke mandskab og økonomisk råderum til at lave en café i "Starbucks"-ligaen, men vi har et sted, som flere og flere unge studerende kender som et hyggeligt sted at komme. Du får en billig kop et eller andet, og så har vi en del brætspil. Brætspil er ikke særlig udbredt i Peru, og derfor virker det som noget nyt, der tiltrækker en del til cafeen. Vi ønsker at være et sted, hvor det er trygt og godt at komme, uden at der skal være alkohol indblandet. Rammen er vigtig; det skal være hyggeligt, der skal være rent, det, du køber, skal være godt, du skal mødes af imødekommende mennesker, der tager sig af dig osv.

Der kommer imellem 5 og 45 personer forbi på en aften. Ønsket er ikke "at proppe Bibelen ned i halsen" på dem, men stille og roligt at lære hinanden at kende og så invitere dem til nogle af de andre tilbud, vi har i løbet af ugen.

2. Vi ønsker at give forskellige tilbud, som opleves relevante

Hver tirsdag underviser vi i engelsk, gratis. Vi prøver ikke at være en konkurrent til dem, der lever af at undervise i engelsk, det er mest et tilbud til dem, der allerede kan lidt, så de får øvet lidt mere udtale.

Torsdag spiller vi nogle lidt mere organiserede spil, også noget vi gerne inviterer til. Det er en god måde at blive en del af vores gruppe på. Når så folk føler sig som en del af gruppen, så inviterer vi dem gerne til vores ungdomsgruppe om lørdagen, derfra til gudstjenesten om søndagen.

Det ligger i vores planer at lave undervisningstilbud/konferencer. Det kunne være emner som, hvordan man bliver en god student, eller hvordan man starter en virksomhed op. Emner, der optager rigtig mange, og som kan relateres til fx kristen etik, men det vil også være aktiviteter, der medvirker til at gøre stedet kendt og skabe kontakter.

Vores hovedudfordringer er følgende:

1. Den Katolske kirkes 500 år lange indflydelse på, hvordan folk tænker

Den gennemsnitlige peruvianer kan på nogle måder minde lidt om den gennemsnitlige dansker. Han er medlem af kirken (her den katolske), men han kommer ikke rigtigt der. Han synes, at der er mange ting, der er problematiske ved kirken; et gammeldags syn på mange ting osv. Men den store forskel er, at gennemsnitsperuvianeren ser sig selv som troende, Gud findes, og Gud er ham, som den katolske kirke prædiker om. Katolsk tro og tradition har på godt og ondt påvirket peruvianeren rigtig meget. Jeg skal ikke bruge meget tid på at overbevise mennesker om, at Gud eksisterer, og at der er tale om Bibelens Gud. Men jeg skal bruge meget tid på at forklare, at Bibelens Gud ikke er, som de tror, at

han er. Det er især retfærdiggørelseslæren, jomfru Maria og helgener, der giver udfordringer. Altså helt centrale punkter. I den katolske lære om retfærdiggørelsen skal man selv gøre det sidste for at blive frelst, eller have hjælp af helgenernes gode gerninger. Det flytter fokus væk fra Jesus over på noget andet. Som eksempel på dette, så gav jeg for noget tid siden en ung fyr en bibel. Han havde ikke sin egen, så jeg tilbød ham en, så han kunne læse i den. Næste gang jeg mødtes med ham, så havde han klistret en masse helgenbilleder ind i sin nye bibel. Fokus var ikke på Jesus, men på de helgener, der skulle hjælpe ham.

2. Peruvianernes behov er blevet ændret markant de sidste to årtier

Som beskrevet ovenfor, så har økonomien ændret sig markant i Peru de sidste 20 år. Bare siden 2005, hvor jeg første gang kom til Peru, har jeg kunnet se en kæmpe forskel. Det er på mange måder glædeligt, at mennesker lever et mere værdigt liv. Udfordringen er dog, at når mennesker får flere penge mellem hænderne, så er der en tendens til, at de begynder at tro, at de kan klare alle problemer selv. Det betyder - og jeg oplever, at folk ikke længere føler det samme behov for en frelser, for de mener, at de jo klarer sig ganske udmærket selv. ”Se, hvad jeg har bygget”, sagde en kvinde engang til mig, mens hun med stolthed pegede på sit hus. Der var ingen taknemmelighed over for Gud, som havde givet hende arbejde og muligheder.

3. Påvirkningen af vestlig sekulær tankegang

Film, serier og en bedre økonomi gør, at flere og flere peruvianerne får mulighed for at rejse til USA og Europa. Dette bidrager til, at de påvirkes mere og mere af vestlig sekulær tankegang. Perus højesteret har lige i denne uge, hvor jeg skriver denne artikel, godkendt, at to personer af samme køn kan blive gift. Til trods for stor modstand fra både mange af de evangeliske kirker og den katolske kirke, så har højesteret nu beordret, at det indføres. Evolutionslæren undervises i som sandheden, hvilket også mere og mere fjerner Gud ud af folks liv. Mere generelt betyder det også, at forståelsen af os selv som syndige mennesker (som Den Katolske kirke dog har formået at lære folk) bliver mindre og mindre, og man ser sig selv som værende grundlæggende god. Det hænger også sammen med, at syndsbegrebet bliver ændret. Ting, som tidligere blev anset som værende forkert, (f.eks. sex før ægteskab og skilsmisse), bliver nu anset for at være normalt. Før i tiden ville de fleste mene, at det var forkert, også selvom mange måske alligevel levede på den måde. Holdningen er nu både, at det er normalt, og at der intet forkert er i det.

Jesus som frelser i Peru

Udfordringerne med katolsk og vestlig sekulær påvirkning betyder, at mange enten ser sig selv som gode nok, eller tror, at man med Marias eller andre helgenes hjælp nok skal blive frelst. Der ønskes vi at møde mennesker med både lov og evangelium. Det er nødvendigt, at de indser, hvad Guds lov siger til os; at Gud er vred på synderen, og at vi ikke kan frelse os selv. Vi er ikke gode nok på bunden som film, serier og anden form for underholdning ellers fortæller os. Og jo, mange af de ting, som mennesker gør, er syndige. En af de unge, vi har kontakt med sagde for nylig: ”Jeg kan ikke forstå, at vi skal tale så meget om Guds nåde, for jeg er et godt menneske, synes jeg da selv, og hvis jeg ikke er god, så fortjener jeg ikke at komme i Himmelen.” Han har jo ret i, at et menneske, der ikke er godt, ikke fortjener at komme i Himmelen. Så langt så godt, men han skal også forstå, at han målt med

Guds standarder ikke er god. Det handler ikke om at nedbryde ham og give ham dårligt selvværd, men det er nødvendigt, at han indser, at han er en synder, og at hans synd er alvorlig, at den skiller ham fra Gud. Stolthed eller små hvide løgne osv., er alle ting, som måske ikke ser så farlige ud i vores egne øjne, men i Guds øjne skiller de os fra fællesskab med Ham. Derudover skal det også understreges, at hverken Maria eller Helgenerne har gode gerninger i overskud, som de kan give til os, lige meget hvilken form for betaling, vi forsøger at give dem.

Målet er, at Jesus må blive Herre og frelser for dem, vi får kontakt med, og normalt er det noget, der tager tid, og oftest kræver det, at personen får et helt nyt syn på sig selv og på, hvordan man frelses. Helt konkret, så forsøger vi at skabe kontakt med disse mennesker gennem vores forskellige aktiviteter. Vi inviterer dem med til flere ting, og håber, at vi kan skabe et venskab, som giver os den platform, hvor vi kan tale klart og tydeligt med dem, om hvad det vil sige at vælge Jesus til og følge ham; altså at leve et kristent liv.

Handler om at skifte fokus

I bund og grund handler det om, at vi alle, for det gælder også mig selv, skal skifte fokus. Der er intet galt med jomfru Maria i sig selv. Problemet ligger i, hvordan mennesker ser på hende. Hun bliver reelt deres Gud, hende, som de beder til og forventer skal gribe ind. Vi bor i en bydel, hvor vi har en lille park, og i parken er der en Maria-figur. Hver fredag mødes en gruppe mennesker for at bede til hende, og i løbet af ugen er det ikke ualmindeligt, at vi ser personer stå og bede og græde ved figuren. Det er jo det, der er problemet. Man søger Maria i nødens stund og i alle mulige andre situationer, i stedet for at søge Jesus. Katolikkerne siger, at Maria hjælper mennesker tættere på Gud, men reelt set, så sker der ofte det, at man i stedet for at se mod Jesus og Gud, så ser lidt til siden på Maria, og håber på hendes hjælp, så *hun* dermed bliver *Frue* (kvindelig Herre, red.) og den egentlige frelser.

I en samtale for nylig, gav en ung mor udtryk for, hvorfor hun gerne ville have sit barn døbt i den lutherske kirke. "Fordi Bibelen siger, at vi skal søge Jesus og ikke helgenerne". Hun har vel at bemærke baggrund i en meget traditionel katolsk tradition.

Jeg forsøger at undgå at være antikatolsk i mine prædikener og undervisning, men jeg ønsker at flytte folks fokus fra, hvad den enkelte selv kan gøre, med eller uden helgenernes hjælp, til det Jesus gjorde for os gennem hans lidelse, død og opstandelse. Frelsen har en pris, en overordentlig stor pris, betalt af Jesus for os.

Dermed bliver Jesus deres befrier, ham der sætter fri, når vi ikke selv kan klare frelsen. Han har først og fremmest sat os fri fra synden og døden, men også fri til at leve. Det har vi konkret oplevet hos mennesker, der kommer til tro; at de bliver nye mennesker, som er blevet befriet for byrden at skulle frelse sig selv og selv klare hele deres liv, til at blive frie til at tjene og hjælpe andre.